

Pfv.IV.21.535/2015/6.szám

A Kúria a Harsányi és Baltay Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Baltay Levente ügyvéd) által képviselt felperesnek a Biczi és Turi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Turi György ügyvéd) által képviselt Miniszterelnökség I. rendű és Nemzeti Fejlesztési Minisztérium II. rendű alperesek ellen közérdekű adat kiadása iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 5.P.20.378/2013. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.086/2015/3/II. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 44. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes 2012. december 15-én az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) alapján közérdekű adatigényléssel fordult az alperesekhez a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium mint megrendelő, valamint a mint vállalkozó között 2011. novemberében kötött és 2012. február 23-án kiegészített szerződés alapján a vállalkozó által elkészített dokumentumok (tanulmányok, elemzések, szakértői anyagok, stb.) másolatának megküldésére.

Az I.r. alperes 2012. december 27-i válasza szerint a kért anyagok a Miniszterelnökség mint közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített, a döntés megalapozását szolgáló adatok. A döntés-előkészítő adatok pedig az Infotv. 27. § (5) bekezdése értelmében a keletkezésüktől számított 10 évig nem nyilvánosak.

A II.r. alperes 2012. december 19-i válaszában elutasította az adatok kiadása iránti kérelmet.

A felperes 2013. január 18-án benyújtott kereseti kérelmében arra kérte kötelezni az alpereseket, hogy bocsássák rendelkezésére az NFM_SZERZ/378/1. (2012.) ZG.620001 számon iktatott, egyrészről a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium mint megrendelő, másrészről a mint vállalkozók között 2012. február 23-án létrejött szerződés alapján a vállalkozó által elkészített dokumentumok (tanulmányok, elemzések, szakértői anyagok, stb.) anyagát. Kérelmében a felek között hasonló tárgyban létrejött egyéb szerződéseket és az azok alapján elkészült dokumentumokat (tanulmányok, elemzések, szakértői anyagok, stb.), valamint a teljesítések nyomán a vállalkozó által benyújtott számlák elektronikus másolatát is kérte kiadni.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I.r. alperest, hogy 30 napon belül elektronikus formában adja ki a felperes részére az NFM_SZERZ/378/1. (2012.) ZG.620001 számon iktatott, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium mint megrendelő, másrészről a mint vállalkozók között 2012. február 23-án létrejött szerződés alapján a vállalkozó által elkészített (tanulmányok, elemzések, szakértői anyagok, stb.) másolatát azzal, hogy a Nemzeti Postastratégia Szakpolitikai Tanulmány 4.3.4 (következtetések, üzenetek, interjúk szerinti összefoglalása) fejezetből az 1.-11. számon megjelölt neveket ki kell takarni. Ezt meghaladóan a keresetet az I.r. alperessel szemben, továbbá a II.r. alperessel szemben teljes egészében elutasította.

Az elsőfokú bíróság az Infotv. és a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szjt.) alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az alperesek védekezése szerzői jogi szempontból megalapozott-e. Megállapította, hogy a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog korlátozható a szellemi tulajdonhoz fűződő jogra tekintettel. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) elnöke az 5528-7/2012/V. számú határozata alapján kifejtette, hogy az alapjogok konfliktusában a szerzői jog csak leszűkítve értelmezhető, így korlátozást az információszabadság érvényesülése során annyiban jelent, hogy a mű szabad felhasználását a szerző e minőségében való feltüntetésének joga, az idézés, a hivatkozás szabályai, a mű integritásához való jog korlátozhatja. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a kereset a

kért anyagok megismerésére és nem felhasználására irányult. Miután a kiadni kért adatokat a Miniszterelnökség kezeli, a II.r. alperes a kért adatok tekintetében önálló adatkezelést nem végez, így adatkiadásra nem kötelezhető, ezért vele szemben a keresetet elutasította.

Az I.r. alperes közokirattal igazolta, hogy a keresetben kért adatok kormányzati döntés-előkészítő adatoknak minősülnek. A perben az alperesnek kellett bizonyítania az igényelt információ megtagadásának megalapozottságát, e kötelezettségének azonban nem tett eleget.

Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperes első kereseti kérelmének helyt adott azzal a korlátozással, hogy a mélyinterjúkban szereplő személyek nevének kitakarásáról rendelkezett az Infotv. 3. § (2) bekezdése alapján. A felperes keresetének második pontja a felek között hasonló tárgyban létrejött egyéb szerződések és azok alapján elkészült dokumentumok kiadására irányult, ami olyan mértékben pontatlan és általános megfogalmazás, hogy arra érdemi döntés nem alapozható, ezért e vonatkozásban a keresetet elutasította.

A felperes és az I.r. alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta, és a felperes által a II.r. alperesnek fizetendő perköltség összegét 30.000 forint + áfa összegre leszállította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú eljárásban felmerült költségekről úgy rendelkezett, hogy azt a felek maguk viselik. Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság szükségtelenül és indokolatlanul szerezte be a Szerzői Jogi Szakértői Testület (SZJSZT) szakvéleményét olyan jogkérdésben, amelynek tárgyában a bíróságnak kell állást foglalnia, mivel az jogkérdésnek minősül. A kiadni kért dokumentumokat nem szerzői jogi szempontból kellett megítélni, tekintettel arra, hogy az egyébként szerzői jogi védelem alatt álló tanulmányok alapjául szolgáló adatok megismerését nem korlátozhatja szerzői jogi védelem. Az Infotv. 27. § (2) bekezdésének h) pontja alapján a közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatok megismerhetőségét csak törvény korlátozhatja, az Szjt. azonban szabályozást e rendelkezéssel kapcsolatban nem tartalmaz. Így a közérdekű adatok megismerésének joga nem korlátozható általánosságban a szellemi tulajdonhoz fűződő jogra tekintettel még akkor sem, ha az adott tanulmány szerzői jogi védelem alá esik. Korlátozásra csak a felhasználás keretében van lehetőség, amely az információszabadság részeként meghatározott terjesztéshez való jogot érinti, de az adatmegismeréshez fűződő jogot nem. Ezért az alperesi megtagadási ok nem volt jogszerű.

Az Alkotmánybíróság 21/2013. (VII. 19.) és 5/2014. (II. 14.) AB határozata alapján hangsúlyozta: a döntés megalapozását szolgáló adatra való hivatkozással a nyilvánosságtól azok az információk zárhatók el, melyek valóban a döntési folyamat részét képezik és

amelyek nyilvánosságra hozatala veszélyeztetné a végrehajtás sikerét. A döntés meghozatala után azok az adatok védendőek, amelyeknek a megismerése veszélyeztetné a szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását. Az alperesek részletes védekezést, indokolást nem adtak elő arra vonatkozóan, hogy a dokumentumok mely részét, konkrétan milyen okból kívánják elzárni a megismerés elől. A teljes dokumentumok eseti mérlegelés nélkül történő döntés előkészítő irattá nyilvánítása nem alapozhatja meg a megismerés jogszerű megtagadását. Az elsőfokú bíróság nem lehetett abban a helyzetben, hogy a kiadni kért dokumentumok döntés előkészítő jellegét teljes körűen megvizsgálja, mivel azokat az alperesek nem bocsátották rendelkezésre. Meg sem jelölték azt, hogy pontosan milyen folyamatban levő eljárásban meghozandó döntés megalapozását szolgálja a kiadni kért közérdekű adat. Nem konkretizálták, hogy annak kiadása mennyiben befolyásolja a szóban forgó döntés meghozatalát, vagy az megghiúsítaná-e a döntés hatékony végrehajtását. A döntés megalapozását szolgáló adatok nyilvánossága az Infotv. 27. § (5) bekezdése alapján korlátozható, de nem diszkrecionális jelleggel, hanem kizárólag a szigorú törvényi követelmények figyelembevételével. A döntés meghozatalát megelőzően is vizsgálni kell, hogy az adatkezelő alkotmányosan igazolható indokok alapján és csak a feltétlenül szükséges mértékben tagadta-e meg a közérdekű adatszolgáltatást. Nem fogadható el az az érvelés ebben a körben, hogy a vállalkozási szerződés alapján készített tanulmányok, elemzések, szakértői anyagok a Kormány döntéseinek előkészítését hivatottak szolgálni. Ez minden esetben tartalmi vizsgálati szempontot képez, az alperesek azonban nem tártak az eljáró bíróság elé olyan ismereteket, hogy ezt a tartalmi vizsgálatot elvégezhesse. Az Infotv. 31. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségüknek az alperesek eleget tenni nem tudtak. A tanulmányok egészének megismerhetősége automatikusan nem utasítható el, az adatelv alapján az adatkezelő köteles mérlegelni a nyilvánosság korlátozását. Az adatigénylés teljesítését nem lehet megtagadni azért, mert a kért adat olyan dokumentumban szerepel, amely az igénylő által valamilyen okból meg nem ismerhető adatot is tartalmaz. Ilyenkor a dokumentum kivonatát kell az igénylő rendelkezésére bocsátani, a meg nem ismerhető adatot pedig az Infotv. 30. § (1) bekezdése szerint felismerhetetlenné kell tenni a másolaton.

A döntés előkészítő jellegnek elsősorban az adott szervezeten belül keletkezett anyagnak kell megfelelnie, nem pedig a beszerzett tanulmányoknak. Nem maga a tanulmány szolgál a döntés előkészítéséül, hanem az annak alapján kialakított álláspont. A perbeli esetben azoknak a nem állami hivatalnokok, köztisztviselők által, hanem gazdasági társaságok, alapítvány által készített tanulmányoknak a megismerésére irányult a kereset, amelyeket köztisztviselők használnak majd fel a döntéseik meghozatalához. Ilyen értelemben tehát a tanulmányokról folyó vita dokumentumai

válhatnak majd döntés előkészítő adatokat tartalmazó dokumentumokká.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 17. és 18. §-a valamint a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvény 2. § (1), (2), (3) bekezdése és a 8. §-a alapján az ítélőtábla kifejtette: indokolt, hogy a perbeli vállalkozási szerződés alapján elkészített tanulmányok, elemzések jogszabályalkotás során felhasznált részei minél szélesebb körben váljanak nyilvánossá, megismerhetővé. Ebből következően az elsőfokú bíróság helytállóan határozott akkor, amikor a kereseti kérelemnek részben helyt adott, és átvizsgálva az alperesek által becsatolt három dokumentációt, a személyes adatok megismerhetőségét kizárta. Ha a további kiadandó dokumentáció is tartalmaz meg nem ismerhető személyes adatokat, azok kitakarására az alperesek külön rendelkezés nélkül is jogosultak.

A jogerős ítélet ellen az I.r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a kereset teljes elutasítását kérte. Másodlagosan azt kérte, hogy a felperes közérdekű adatigénylése teljesítésére az Szjt. 15/A. §-ában foglaltak szerint kizárólag a felperes által történő megtekintés lehetővé tételére kötelezze az I.r. alperest. Harmadlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Infotv. 27. § (2) bekezdésének h) pontját, az Szjt. 1. § (1) bekezdését, 15/A. §-át, 16. § (1) és (6) bekezdését, a 17. § a) pontját, a 18. § (1) és (2) bekezdését, a 106/A. §-át, a Szerzői Jogi Szakértői Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 1. §-át, az Szjt. 101. § (1) bekezdésének első mondatát, az Infotv. 27. § (5) bekezdését és 30. § (5) bekezdésében foglaltakat. Az I.r. alperes tévesnek tartotta a másodfokú bíróság álláspontját, miszerint szükségtelenül és indokolatlanul rendelt el szakértői bizonyítást az elsőfokú bíróság. A SZJSZT szakvéleményének beszerzésére az Szjt. 101. § (1) bekezdése alapján került sor, amely lehetővé teszi, hogy szerzői jogi jogvitás ügyben felmerülő szakkérdésben az eljáró bíróság szakvéleményt kérjen a szerzői joggal kapcsolatban, ideértve a felhasználási jogot is. Az Szjt. 101. § (1) bekezdése és a 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet alapján a jogvita eldöntése szempontjából indokolt és szükségszerű volt a szakvélemény beszerzése, még akkor is, ha jogkérdést érint, így az abban foglaltakat a kereset elbírálása során figyelembe kell venni. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság BH 1993.295. számú eseti döntésére, amely szerint a szerzői jogi védelem megítélése kétséget kizáróan szakkérdésnek minősül, a kompetens SZJSZT véleménye e kérdés megítélésében egyedül elfogadható és irányadó. Az SZJSZT szakvéleményében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vállalkozási szerződés alapján létrejött tanulmányok szerzői művek,

azon belül szakirodalmi, esetenként tudományos irodalmi művek. Az elsőfokú bíróság e körben úgy foglalt állást, hogy a vállalkozási szerződés alapján létrejött tanulmányok szerzői műnek minősülnek. Azonban tévesen vonta le azt a következtetést, hogy az Szjt. nem tartalmaz kifejezett korlátozást a szerzői jogi védelem alatt álló művek tekintetében, amelyek egyben közérdekű, közérdekből nyilvános adatoknak is minősülnek. A szerzői jog szabályozása során a vezérelni a szerzői jogi oltalom alatt álló művek abszolút védelme és a törvény tételesen meghatározza azokat az eseteket, amikor ez a védelem nem vagy csak korlátozottan érvényesül. Az abszolút védelem fő szabálya alóli kivételként jelennek meg a szabad felhasználás esetei. Az Szjt. az Infotv. 27. § (2) bekezdésének h) pontja által biztosított korlátozást is fordítva rendezi és nem a korlátozás eseteit sorolja fel, hanem konkrétan megjelöli azt az esetet, amikor a korlátozás nem érvényesül. Az Szjt. 106/A. §-a alapján csak az adatbázisok tekintetében mondja ki az információs jogok elsőbbségét a szerzői jogokkal szemben. A perrel érintett tanulmányok azonban nem tartoznak az Szjt. 106/A. §-ában megjelölt műtípusokba, ezért a tanulmányok tekintetében a közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő jog elsőbbsége nem érvényesül.

A kereset a dokumentumok másolatának kiadására kérte kötelezni az alpereseket, azonban az Szjt. 18. § (1) bekezdése szerint szerzői jogi viszonylatban a másolat készítése, kiadása, többszörözés, ami az Szjt. 17. § a) pontja alapján felhasználásnak minősül. Ez egy szerzői vagyoni jogi jogosultság, amely a szerzőt, illetve azt illeti, aki ezen felhasználásra díjazás ellenében a szerzőtől jogosultságot szerzett. Az I.r. alperes a 2012. február 23-án létrejött vállalkozási szerződés 4. pontjának rendelkezései szerint az ott meghatározott mértékben szerzett felhasználási jogot, ami azonban korlátozott. Ezért téves az elsőfokú bíróság álláspontja és tévesen hagyta azt helyben a másodfokú bíróság, hogy a felperes keresete pusztán a tanulmányok megismerésére irányult. Az elsőfokú bíróság is a dokumentumok elektronikus rendelkezésre bocsátására kötelezte az I.r. alperest, nem pedig arra, hogy tegye megismerhetővé a felperes számára a dokumentumokat. Téves és iratellenes az elsőfokú ítélet megállapítása, hogy a felperes keresete a megismerhetőségre irányult. Amennyiben pusztán a megismerésre irányult volna a kereset, akkor a dokumentumok elektronikus úton történő rendelkezésre bocsátása a kereseten való túlterjeszkedésnek minősülne, ami a Pp. 215. §-ának rendelkezésébe ütközik.

A megismerhetőség tekintetében hivatkozott az SZJSZT szakvéleményében foglaltakra. Ez csak egy korlátozott mértékű megismerhetőséget tesz lehetővé az adatigénylők számára. Ez biztosítja, hogy a közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő jog ne üresítse ki teljes egészében a szerzői jogi oltalmat, megfelelő védelmet biztosítson a szerző a felhasználásra jogosult számára a jogtalan felhasználással szemben. Előadta, hogy a jogerős ítélet meghozatalát követően az Szjt. kiegészítésre került az SZJSZT fenti

álláspontjával összhangban álló 15/A. §-ával, amely megteremti az egyensúlyt a szerzői jog és a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jog között. A Jat. 15. § (1) bekezdésének b) pontjára is hivatkozott, valamint az Szjt. 107. § (1) bekezdés szerinti hatályba léptető rendelkezésre, amely szerint az Szjt. rendelkezéseit a hatályba lépést követően, azaz az 1999. szeptember 1. után kötött felhasználási szerződésekre kell alkalmazni. Hangsúlyozta, hogy az első- és a másodfokú bíróság is elismerte: a vállalkozó által elkészített dokumentumok szerzői művek, amelyek a szerzői jogi szabályozásra tekintettel nem nyilvánosak. Az Szjt. 106/A. §-ból következően csak az ezen jogszabályhelyben megjelölt műtípusok tekintetében élvez elsőbbséget a közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő jog az egyéb műtípusok, így a perrel érintett szakirodalmi, tudományos művek, tanulmányok tekintetében nem. Ez utóbbi művek vonatkozásában a közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő jog, illetve e jognak a gyakorlása csak korlátozott módon érvényesül, mint ahogy arra az SZJSZT szakvéleményében rá is mutatott, és már az Szjt. 15/A. §-a is lehetővé teszi akként, hogy azt az adatigénylő elolvassa, tanulmányozza, ilyen módon megismerhesse, de ez nem jelentheti a műpéldányok másolatának kiadását.

Tévesen állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az I.r. alperes nem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének az anyagok döntés előkészítő jellegének megítélése során és pusztán általánosságban hivatkozott arra, hogy döntés előkészítést szolgálnak az adatok. Hivatkozott az 1109/2011. (IV. 27.) Kormányhatározatban foglaltakra, amelynek alapján indult közbeszerzési eljárás iratanyaga és a vállalkozási szerződés is egyértelműen rögzíti, hogy a szerződés teljesítésének eredményeképp létrejövő tanulmányok, szakértői anyagok, elemzések kormányzati döntés előkészítést szolgálnak. Utalt a rendelet 31/C. § (1) bekezdésében foglaltakra. A jogszabályok és a dokumentumok a vállalkozási szerződés alapján elkészített valamennyi dokumentum tekintetében egyértelműen rögzítik, hogy azok a kormányzati döntés előkészítés megalapozását szolgálják, tehát döntés előkészítő anyagok. A megalkotásuk alapjául szolgáló okiratok, jogszabályok is általános jelleggel, valamennyi dokumentumra kiterjedően rögzítik ezt. Az I.r. alperes folyamatosan bizonyítani kívánta, hogy a dokumentumok alapján további döntések várhatóak, de az eljáró bíróságok a tényállást a felperes kereseti kérelmének e tekintetben való helytállóságát nem kellő módon tisztázták. Amennyiben az I.r. alperes számára az ítéletek megfelelő indokolásából kitűnt volna, hogy mely döntéstől fogva tekintik úgy a bíróságok, hogy az I.r. alperes álláspontjától eltérően úgy vélik, hogy a döntés megszületett és további döntések nem várhatóak, akkor az I.r. alperesnek az Infotörvény 27. § (6) bekezdése alapján törvényben biztosított joga, vagyis az iratok nyilvánosságának kizárása a döntés megszületésétől számított 10 évig nem csorbult volna.

Tévesen hivatkozott az ítéeltábla a Jat., valamint a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló törvény rendelkezéseire, mert azok a tanulmányok döntés előkészítő jellegének megállapítása szempontjából relevanciával nem bírnak és nem is írják elő, hogy magát a döntés előkészítését szolgáló teljes anyagokat kell megismerhetővé tenni, hanem a döntési folyamat egy-egy részeredményét, részdokumentumát.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése értelmében mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az Alaptörvény e rendelkezésében deklarált információs jogokat az Infotv. tölti meg tartalommal.

Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése értelmében a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.

Az Infotv. 1. §-a szerint a törvény célja az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon. Az itt meghatározott cél, a közügyek átláthatóságához fűződő közérdek alapozza meg a közérdekű adatok kiadását. Az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtette: az információszabadság, a közhatalom gyakorlásának nyilvánossága, a közhatalmi tevékenység átláthatósága, demokratikus működésének, a közpénzek kezelésének ellenőrizhetősége a jogállami államberendezkedés garanciája (32/1992.(V.29.) és 34/1994.(VI.24.) AB határozat).

Az Alkotmánybíróság 21/2013.(VII.19.) AB határozatában hangsúlyozta, hogy a közérdekű adatként való minősítés célja az átláthatóság és a közélet tisztasága elvének biztosítása, de ez az elv valamennyi, a közfeladatok ellátásával összefüggő közérdekű adat kezelése szempontjából is irányadó.

A közérdekű adatok nyilvánossága a fentieknek megfelelően a közfeladatot ellátó szerv működésének átláthatóságához kapcsolódik. Az Infotv. 3. § 5. pontjának meghatározása szerint e törvény alkalmazása során közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső,

bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

Az alperes nyilvánvalóan közfeladatot ellátó szerv, ezért az Infotv. 26. § (1) bekezdése szerint lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az Infotv.-ben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse. Az Infotv. 27. §-a szabályozza azokat az eseteket, amikor a közérdekű adatok, illetve a közérdekből nyilvános adatok megismerése kizárt, illetve korlátozott. Az Infotv. 31. § (2) bekezdése ezzel összefüggésben előírja, hogy a közérdekű adat megismerése iránti igény megtagadásának jogszerűségét és a megtagadás indokait, illetve a másolat készítéséért megállapított költségtérítés összegének megalapozottságát az adatkezelőnek kell bizonyítania.

A fentiek alapján az ügyben azt kellett vizsgálni, hogy a felperes közérdekű adatok megismeréséhez való joga az I.r. alperes által előadott okok miatt korlátozható-e.

Az I.r. alperes megtagadási okként egyrészt arra hivatkozott, hogy a kért adatok szerzői jogi védelem alatt állnak, ezért nem ismerhetők meg.

Az Infotv. 27. § (2) bekezdés h) pontja értelmében a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot - az adatfajták meghatározásával - törvény a szellemi tulajdonhoz fűződő jogra tekintettel korlátozhatja.

Az ítéletábra helytállóan állapította meg, hogy a szerzői jogi védelem alatt álló művek tekintetében, amelyek egyben közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatoknak minősülnek, az Szjt. nem tartalmaz az Infotv. szerinti kifejezett korlátozást. Így ezen adatok megismeréséhez való jog nem korlátozható. Ugyanerre a következtetésre jutott a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság NAIH-5528-6/2012/V. és NAIH-830-2/2013/V.sz. alatti álláspontjában.

Megalapozatlan a felülvizsgálati kérelem azon érvelése, amely szerint az Infotv. 27. §-ában biztosított korlátozást az Szjt. „fordítva” tartalmazza oly módon, hogy azokat az eseteket határozza meg, amikor nem érvényesül a korlátozás. E körben az I.r. alperes az Szjt. 106/A. §-ára hivatkozott, amely szerint az Szjt.-nek a gyűjteményes műnek minősülő adatbázisok szerkesztőinek és az adatbázisok előállítóinak szerzői, illetve a XI/A. fejezet szerinti védelmére vonatkozó rendelkezései nem érintik a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló jogszabályok érvényesülését.

A felülvizsgálati kérelem jogi álláspontjával ellentétben azonban ez a rendelkezés nem jelenti azt, hogy az Szjt. csak az adatbázisok

tekintetében mondja ki az információs jogok elsőbbségét a szerzői jogokkal szemben.

Az Infotv. 27. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint a közérdekű adatok megismerését törvény az adatfajta meghatározásával korlátozhatja. Az Szjt. hivatkozott szakasza ugyanakkor csupán azt deklarálja, hogy az adatbázisok szerzői jogi és külön jogi védelmével kapcsolatos rendelkezések nem befolyásolhatják a személyes adatok védelmére és a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó jogszabályok érvényesülését, vagyis ez utóbbiak elsőbbséget élveznek az Szjt.-vel szemben, ugyanakkor nem tartalmaz az Infotv.-ben előírtaknak megfelelő, konkrét korlátozó rendelkezést.

Az I.r. alperes felülvizsgálati kérelmében arra is hivatkozott, hogy az Szjt. 101. § (1) bekezdése és a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI.3.) Korm.rendelet alapján a szerzői jogi védelem megítélése szakkérdésnek minősül, ezért az elsőfokú bíróság megalapozottan rendelte el a szakértői bizonyítást. Azonban a jogerős ítélet nem emiatt, hanem arra tekintettel ítélte szükségtelennek az SZJSZT kirendelését, hogy jelen jogvita nem szerzői jogi vita, a perben a bíróságnak a közérdekű adat kiadása iránt előterjesztett kereset megalapozottsága tárgyában kellett állást foglalnia. Az Szjt. pedig a fentiekben kifejtettek szerint nem tartalmaz az Infotv. által biztosított, a közérdekű adatok korlátozását lehetővé tevő rendelkezést. Ezért annak szakértői vizsgálata, hogy a kiadni kért dokumentumok szerzői jogi művek vagy sem, indokolatlan volt az eljárásban.

Az I.r. alperes azzal is indokolta a kért adatok kiadásának megtagadását, hogy döntés-előkészítő adatokról van szó, amelyek megismerésére nincs mód.

Az Infotv. 27. § (5) bekezdése alapján a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését - az adat megismeréséhez és a megismerhetőség kizárásához fűződő közérdek súlyának mérlegelésével - az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti.

A (6) bekezdés szerint a döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény - az (5) bekezdésben meghatározott időtartamon belül - a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat megismerése a közfeladatot ellátó szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

Az Infotv. 30. § (5) bekezdése kimondja: ha a közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítésének megtagadása tekintetében törvény az adatkezelő mérlegelését teszi lehetővé, a megtagadás

alapját szűken kell értelmezni, és a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítése kizárólag abban az esetben tagadható meg, ha a megtagadás alapjául szolgáló közérdek nagyobb súlyú a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítéséhez fűződő közérdeknél.

A döntés-előkészítő adatok korlátozott hozzáférhetősége a közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő alapjog korlátozását jelenti, ezért annak meg kell felelnie az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt alapjog-korlátozással szemben támasztott alkotmányos követelményrendszernek (Alkotmánybíróság 5/2014.(II.14.) AB határozat). Eszerint az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes abban a kérdésben, hogy az információszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni (29/2014.(IX.30.) AB határozat).

A korlátozási alapként hivatkozott döntés-előkészítő jelleg esetén a döntés meghozatalát megelőzően is vizsgálendő, hogy az adatkezelő alkotmányosan igazolható indokok alapján és csak a feltétlenül szükséges mértékben tagadta-e meg a közérdekű adatszolgáltatást. E körben minden esetben tartalmi vizsgálati szempontot képez, hogy a közérdekű adat kiadása mennyiben befolyásolja a szóban forgó döntés meghozatalát, vagyis hogy az megghiúsítaná-e a döntés hatékony végrehajtását vagy ellehetetlenítené-e az illetéktelen befolyástól mentes, független, hatékony köztisztviselői munkát (Alkotmánybíróság 5/2014.(II.14.) AB határozat).

Az I.r. alperes perbeli előadása szerint a per tárgyát képező tanulmányok alapján még nem születtek meg a konkrét jogszabályok. Ezért az (5) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását kellett a vizsgálat tárgyává tenni.

Ennek megfelelően a döntés megalapozásául szolgáló adatok kiadása iránti kérelem akkor utasítható el indokoltan, ha a kért információk valóban a döntési folyamat részét képezik, és nyilvánosságra hozataluk a végrehajtás eredményességét veszélyeztetné. A nyilvánosság korlátozásának célja, hogy a közfeladatot ellátó szerv döntés-előkészítő tevékenységét külső, illetéktelen befolyástól mentesen tudja ellátni. Az adat döntés megalapozásául szolgáló jellege akkor áll fenn, ha olyan adatról van szó, amely a közfeladatot ellátó szerv feladat-és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során keletkezik, és érdemi kapcsolatban áll az adott döntéssel.

Az Alkotmánybíróság 21/2013.(VII.19.) AB határozatában kimondta: a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog érvényesülése érdekében nem tekinthető az Alaptörvénnyel összhangban állónak az olyan korlátozás, amely egy dokumentumot annak tartalmától függetlenül, teljes egészében

nyilvánosságkorlátozás alá helyez. Tehát a dokumentum egésze nem minősíthető döntést megalapozó adatnak, csupán az abban szereplő egyes adatok. A dokumentumok egészének döntés-előkészítő adattá minősítése tehát nem lehetséges. Ebből következően a tanulmányok egészének megismerése iránti kérelem nem utasítható el automatikusan, az adatelvből következően az adatkezelőnek mérlegelnie kell, indokolt-e a nyilvánosság korlátozása és milyen adatok tekintetében.

A határozat azt is tartalmazza, hogy az adat döntés megalapozását szolgáló jellege csak abban az esetben képezi a közérdekű adat megismerésének akadályát, ha a megtagadást az adatkezelő megfelelően indokolja. Az indokolásnak ki kell terjednie arra, hogy pontosan milyen folyamatban lévő eljárásban meghozandó döntés megalapozását szolgálja a kiadni kért közérdekű adat, illetve hogy a közérdekű adat kiadása mennyiben befolyásolja a szóban forgó döntés meghozatalát, vagyis hogy az megghiúsítaná-e a döntés hatékony végrehajtását vagy ellehetetlenítené-e az illetéktelen befolyástól mentes, független, hatékony köztisztviselői munkát.

Az I.r. alperes álláspontja szerint az 1109/2011. (IV.27.) Kormányhatározat, az annak alapján indult közbeszerzési eljárás iratanyaga, valamint a vállalkozói díj fedezetének biztosításáról szóló 9/2011. (IV.7.) NFM rendelet alátámasztja, hogy a per tárgyát képező dokumentumok döntés-előkészítő anyagok.

Az ítéltábla jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az I.r. alperes a perben nem tett eleget a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint őt terhelő bizonyítási kötelezettségének. Nem jelölte meg és nem igazolta az eljárás során, hogy a per tárgyát képező dokumentumok milyen konkrét döntés megalapozását szolgálják, azok megismerése mennyiben veszélyezteteti a végrehajtást, és az adatok kiadásának megtagadásánál az Infotv-ben előírt mérlegelési szempontok mennyiben játszottak szerepet. Az I.r. alperes e körben tett általános előadása nem tette lehetővé a fenti feltételek fennállásának érdemi vizsgálatát.

Az ítéltábla helytállóan hivatkozott arra, hogy alapvetően a döntés meghozatalára jogosult szervezeten belül keletkezett anyag tekinthető döntés-előkészítő jellegű anyagnak. A Jat. és a 2010. évi CXXXI. törvény rendelkezéseiből az előzetes hatásvizsgálat, a társadalmi egyeztetés során készülő tanulmányok, elemző anyagok nyilvánossága következik.

Mind ezek alapján tehát a nyilvánosságkorlátozást az I.r. alperesnek az adatok döntés megalapozásául szolgáló jellegére hivatkozása sem alapozza meg.

Az elsőfokú ítélet 2. oldalán rögzítette a bíróság, hogy a felperes keresete arra irányult, az Infotv. 31. § (7) bekezdése alapján kötelezze az alpereseket az adatigénylésében megjelölt adatok kiadására. Mindemellett az Infotv. is a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó szabályokat tartalmazza, ami nem jelenti az adatokhoz való hozzáférés módjának korlátozását. Ezért az elsőfokú

bíróság ítélete - a felülvizsgálati kérelem álláspontjával szemben - nem iratellenes, és az ügyben eljáró bíróságok nem sértették meg a Pp. 215. §-ában foglaltakat.

Az I.r. alperes felülvizsgálati kérelmében a közérdekű adatok korlátozott megismerhetőségére hivatkozott, a jogerős ítélet meghozatalát követően az Szjt-be a 2015. évi CXXIX. törvény 23. §-ával beiktatott Szjt. 15/A. §-a alapján, amely szerint a szerzői jogi védelem alatt álló mű közérdekű adatként vagy közérdekből nyilvános adatként való megismerésére irányuló igényt a szerző személyhez fűződő jogainak védelme érdekében az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az adatigénylő által kívánt forma és mód helyett - az adatigénylés teljesítésére rendelkezésre álló határidőben - a mű közérdekű adatot vagy közérdekből nyilvános adatot tartalmazó részei megtekintésének lehetővé tételével is teljesítheti.

A felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következik, hogy azt kizárólag jogszabálysértésre hivatkozással lehet igénybe venni. A fenti rendelkezés nem csupán az adatigénylést, hanem a jogerős ítélet 2015. június 18-i meghozatalát követően, 2015. július 16-án lépett hatályba. Ebből következően a határozat meghozatalát követően hatályba lépett jogszabályi rendelkezés nem teszi lehetővé a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet jogszabálysértő voltának megállapítását, így nem eredményezi annak hatályon kívül helyezését.

Mindezekre tekintettel a jogerős ítélet helyesen foglalt állást, amikor a per tárgyát képező közérdekű adatok kiadására kötelezte az I.r. alperest. A jogerős ítélettel helybenhagyott elsőfokú ítélet egyértelműen meghatározza az iratok rendelkezésre bocsátásának módját, amikor előírja, hogy elektronikus úton kell azokat megküldeni a felperes részére, aki adatigénylésében és keresetében is megjelölte erre a célra használható e-mail címét.

A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdésének megfelelően hatályában fenntartotta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése szerint kötelezte az I.r. alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2015. november 25.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

AM

A kiadmány hitelével:

írnok